

[Prima Pagină](#) > ... > [Drepturile Dumneavoastră](#) > [Victimele Infracțiunilor](#) > [Drepturile Victimelor, Pe Țări](#) > 1 - DREPTURILE MELE PE PARCURSUL CERCETĂRII UNEI INFRACTIUNI

1 - DREPTURILE MELE PE PARCURSUL CERCETĂRII UNEI INFRACTIUNI

[Cum și unde pot sesiza săvârșirea unei infracțiuni?](#)

[Cum pot urmări acțiunile autorităților după ce sesizez săvârșirea unei infracțiuni?](#)

[Cum mă pot implica în cercetarea infracțiunii?](#)

[Care sunt drepturile mele în calitate de martor?](#)

[Sunt minor. Beneficiez de drepturi suplimentare?](#)

[Ce informații pot primi de la poliție sau de la organizațiile de sprijinire a victimelor pe parcursul cercetării infracțiunii?](#)

[Pot primi asistență juridică?](#)

[Cum pot obține protecție dacă sunt în pericol?](#)

[Ce tipuri de servicii și de asistență pot primi pe parcursul cercetării infracțiunii?](#)

[Există posibilități de conciliere/ soluționare a litigiului sau de a începe o procedură de mediere între mine și autorul infracțiunii?](#)

[Cum va continua cazul după finalizarea cercetării?](#)

[Pot ridica obiecții dacă cazul este închis fără a ajunge în instanță?](#)

[Sunt cetățean străin. Cum îmi sunt protejate drepturile și interesele?](#)

[Informații suplimentare](#)

Cum și unde pot sesiza săvârșirea unei infracțiuni?

Puteți sesiza săvârșirea unei infracțiuni la poliția locală, de preferință în zona în care a fost comisă aceasta. În situațiile de urgență, puteți apela în orice moment 112 pentru a contacta poliția. În situațiile care nu sunt urgente, vă puteți prezenta la cea mai apropiată secție de poliție. Adresele secțiilor de poliție sunt indicate pe site-ul internet al poliției locale în limbile [neerlandeză](#) și [franceză](#).

Dacă sunteți cetățean belgian sau rezident în Belgia (adică dețineți un permis de ședere permanentă în Belgia), puteți sesiza online săvârșirea unor delictes minore (de exemplu, vandalism, furt din magazine și furtul unei biciclete) în limbile [neerlandeză](#), [franceză](#) sau [germană](#). În plus, orice persoană, inclusiv turiștii, pot sesiza online săvârșirea unei infracțiuni, pe un site care este disponibil în limbile [neerlandeză](#), [franceză](#), [germană](#) și [engleză](#).

Unele infracțiuni (de exemplu, hărțuirea, calomnia și insulta), pot fi urmărite în justiție numai dacă victima depune o plângere în acest sens.

Nu există obligația de a sesiza săvârșirea unei infracțiuni imediat, însă este în interesul dumneavoastră să faceți acest lucru, astfel ca poliției să îi parvină cât mai repede informații privind faptele și circumstanțele infracțiunii și privind prejudiciul pe care l-ați suferit. Trebuie să aveți în vedere și faptul că după o anumită perioadă de timp va interveni prescripția și autoritățile nu vor mai putea cerceta faptele. Termenele de prescripție sunt prevăzute de

lege și diferă în funcție de infracțiune, de la șase luni la cincisprezece ani.

Poliția vă va interoga și va întocmi un proces-verbal. În timpul interviului, aveți anumite drepturi care continuă să se aplice în cazul în care faceți o altă declarație ulterior. Indiferent dacă sunteți interogat în calitate de victimă sau de martor, agentul de poliție trebuie să vă comunice următoarele:

- puteți solicita ca toate întrebările și răspunsurile să fie înregistrate astfel cum au fost rostite;
- puteți solicita luarea unei anumite măsuri investigative sau interogarea unei anumite persoane;
- declarațiile dumneavoastră pot fi folosite ca probe în instanță;
- puteți solicita o copie a procesului-verbal al audierii dumneavoastră. Puteți solicita copia la sfârșitul audierii. În cele mai multe cazuri veți primi copia imediat.

Dacă vorbiți o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedurile, poliția vă pune la dispoziție un interpret profesionist, cu excepția cazului în care agentul de poliție poate consemna declarația în limba pe care o cunoașteți sau vă solicită să scrieți declarația în limba pe care o cunoașteți.

Declarația dumneavoastră va fi inclusă în procesul-verbal, care poate include următoarele informații:

- numele, adresa, numărul de telefon și o adresă de e-mail;
- informații referitoare la infracțiune – persoanele implicate, unde și când a fost comisă aceasta, faptele exacte și consecințele lor în ceea ce vă privește;
- detaliile de contact ale martorilor;
- descrierea persoanelor implicate, inclusiv înălțimea, constituția și îmbrăcămintea. Informațiile privind vârsta posibilă, culoarea părului și pieptănătura, accentul și orice semne distinctive, cum ar fi negi, cicatrici, tatuaje sau semne din naștere, sunt, de asemenea, foarte utile;
- prejudiciile care v-au fost aduse (un medic vă poate elibera un certificat medical, pe care îl puteți prezenta poliției chiar și după depunerea plângerii inițiale); puteți cere medicului și un certificat privind eventuala incapacitate de a munci;
- orice alte prejudicii materiale (fizice) pe care le-ați suferit (este util să faceți fotografii ale prejudiciilor).

Puteți menționa, de asemenea, dacă aveți nevoie de asistență practică, socială, psihologică sau juridică.

Vă rugăm să comunicați poliției copii ale oricăror documente și să păstrați originalele, întrucât este posibil să aveți nevoie de ele mai târziu, de exemplu în cazul în care contactați societatea de asigurare.

În cazul în care sunteți victima violenței sexuale, ori de câte ori este posibil, interviul va avea loc într-o încăpere specială care vă va oferi gradul de confidențialitate necesar.

În majoritatea cazurilor, poliția va trimite procesul-verbal (*proces-verbaal/procès-verbal*) la parchet (*parket/parquet*). Procurorul hotărăște dacă poliția trebuie să înceapă sau nu cercetarea penală. Cercetarea poate fi desfășurată fie de către procuror (*procureur des Konings/procureur du Roi*) [o cercetare penală (*opsporingsonderzoek/enquête pénale*)] sau, în cazurile mai complexe sau în cazurile în care sunt necesare măsuri mai invazive, cum ar fi perchezițiile la domiciliu, de către un judecător de instrucție [instrucție judiciară (*gerechtelijk onderzoek/instruction judiciaire*)]. În unele cazuri, poliția poate decide să efectueze o anchetă din proprie inițiativă și trimite un dosar complet la parchet [anchetă din oficiu a poliției (*ambtshalve politioneel onderzoek/enquête policière d'office*)]. Pentru o serie de infracțiuni minore (cum ar fi furtul unei biciclete) și în funcție de circumstanțe (de exemplu, în cazul în care nu se cunoaște autorul), poliția va întocmi un proces-verbal simplificat [*vereenvoudigd proces-verbaal (VPV)/procès-verbal simplifié*]. Acest proces-verbal simplificat va rămâne la secția de poliție și nu va fi transmis la parchet. În fiecare lună, o listă a tuturor proceselor-verbale simplificate care au fost redactate vor fi înaintate parchetului, acesta luând, așadar, cunoștință de cazul dumneavoastră. În cazul în care apar informații noi care pot avea un impact asupra cazului (de exemplu, dacă este identificat autorul infracțiunii), procesul-verbal va fi înaintat parchetului și poliția vă va informa în consecință.

Cum pot urmări acțiunile autorităților după ce sesizez săvârșirea unei infracțiuni?

După ce sesizați săvârșirea unei infracțiuni, veți primi un document care confirmă sesizarea. Acesta va conține numărul de referință al cazului dumneavoastră, numele ofițerului de poliție care v-a ajutat și datele de contact ale parchetului (pe cine puteți contacta pentru a afla vești despre evoluția cercetărilor).

Acest document vă va informa în mod clar dacă sesizarea dumneavoastră va fi tratată ca o cercetare penală, ca o anchetă din oficiu a poliției sau ca un proces-verbal simplificat.

Cum mă pot implica în cercetarea infracțiunii?

În cazul urmăririi penale, dacă nu ați întreprins nicio altă acțiune după sesizarea poliției, veți fi informat de către procuror numai cu privire la data, ora și locul ședinței de judecată.

Dacă doriți să primiți informații despre orice alte acțiuni întreprinse în ceea ce privește sesizarea dumneavoastră aveți dreptul legal de a vă constitui parte vătămată (*benadeelde persoon/personne lésée*). Puteți depune o declarație ca parte vătămată fie personal, fie prin intermediul unui avocat la agentul de poliție care redactează procesul-verbal sau la secretariatul parchetului ori la secția de poliție, fie sub forma unei scrisori recomandate trimise la secretariatul parchetului. Veți primi, de asemenea, un formular pentru depunerea unei astfel de declarații odată cu confirmarea sesizării.

Ca parte vătămată, veți primi informații în scris cu privire la deciziile luate de procuror (de exemplu, o decizie de clasare a cazului și motivele pentru acest lucru sau o decizie de a începe o anchetă judiciară) și data la care vor avea loc eventualele audieri în fața instanței. De asemenea, veți avea dreptul să adăugați orice document pe care îl considerați util la dosar. Veți avea, în plus, dreptul de a solicita acces la dosar și de a obține o copie a acestuia.

În cazul în care doriți să introduceți o acțiune în despăgubire sau de a beneficia de alte drepturi, trebuie să vă constituiți [parte civilă în procesul penal \(1\)](#) (*burgerlijke partij/partie civile*). Puteți face acest lucru prin prezentarea unei declarații exprese în acest sens, personal sau prin intermediul avocatului dumneavoastră în orice etapă a procedurii. Ca parte civilă puteți solicita accesul la dosar și obține o copie a acestuia, puteți solicita luarea de măsuri de investigare suplimentare, cere despăgubiri, introduce acțiuni în justiție împotriva deciziilor adoptate și puteți fi consultat și informat cu privire la privarea de libertate a făptuitorului.

Ca parte civilă în procesul penal sau ca parte vătămată veți avea dreptul de a fi reprezentat de un avocat în contactele cu autoritățile. Anchetele sunt confidențiale în Belgia și nu puteți fi prezent în timpul desfășurării acesteia (de exemplu, pentru interogarea persoanei suspectate), cu excepția vizitei la locul săvârșirii infracțiunii pentru a realiza o reconstituire, caz în care partea civilă poate fi prezentă.

Nu sunteți obligat să demonstrați existența infracțiunii sau vinovăția autorului.

Nu este posibilă recuperarea prejudiciului sau a daunelor în această etapă a procedurii penale.

Odată ce procesul-verbal a fost transmis parchetului și a început urmărirea penală, nu mai puteți opri procedura penală. Acest lucru este valabil chiar și în cazul în care infracțiunea poate fi urmărită penal numai la sesizarea victimei, de exemplu, în cazul hărțuirii.

Care sunt drepturile mele în calitate de martor?

Pe parcursul cercetării, veți fi probabil interogat ca martor (*getuige/témoin*).

În cazul în care vă simțiți în pericol ca martor, dumneavoastră (și membrii familiei sau rudele dumneavoastră) puteți beneficia, în anumite situații, de următoarele măsuri de protecție a martorilor:

- sfaturi privind măsuri preventive și ajutor pentru punerea lor în aplicare;
- patrulă de poliție preventive;
- înregistrarea apelurilor primite și efectuate;
- furnizarea unui număr de telefon secret sau a unui telefon mobil pentru apeluri de urgență și o plăcuță de înmatriculare protejată pentru mașină;
- protecție fizică și
- mutarea domiciliului pentru maxim 45 de zile.

În cazuri excepționale, de exemplu în cazul în care sunteți victima sau martorul unei infracțiuni comise de o organizație criminală sau a unei infracțiuni foarte grave cum ar fi răpirea unui minor sau uciderea unei persoane și măsurile enumerate mai sus nu sunt suficiente pentru a vă asigura securitatea, se pot lua măsuri speciale de protecție. Acestea includ:

- mutarea domiciliului pentru mai mult de 45 de zile și
- schimbarea identității.

Puteți cere despăgubiri pentru cheltuielile de călătorie și cazare suportate pentru a depune mărturie în cadrul anchetei. Martorii pot solicita, de asemenea, despăgubiri pentru o jumătate de zi pentru perioada în care lipsesc de la serviciu. Aceste costuri sunt plătite din bugetul de stat, însă trebuie să fie rambursate de către inculpat, în cazul în care este găsit vinovat.

Dacă vă aflați sub protecție sau dacă nu vă aflați în țară, puteți fi interogat prin videoconferință sau teleconferință de către procuror sau judecătorul de instrucție.

Sunt minor. Beneficiez de drepturi suplimentare?

Dacă aveți vârsta mai mică de 18 ani și ați fost convocat pentru o audiere, dispuneți de următoarele drepturi suplimentare:

- să fiți însoțit de un adult la alegerea dumneavoastră și
- să fiți audiat într-o sală corespunzătoare.

Pentru a nu fi audiat de mai multe ori, audierea dumneavoastră poate fi înregistrată video sau audio. Dacă aveți vârsta mai mică de 12 ani de audierea poate fi înregistrată pe suport video; trebuie să fiți informat de acest lucru. Dacă aveți peste 12 ani, audierea poate fi înregistrată pe suport video numai dacă sunteți de acord cu acest lucru. Astfel de audieri se desfășoară în săli speciale, prevăzute cu echipamentul necesar.

Dacă ați fost victima unei agresiuni sexuale, a prostituției sau a pornografiei, termenul de prescriere nu începe să curgă decât după ce ați împlinit vârsta de 18 ani.

Dacă sunteți minor și ați fost victima unei infracțiuni, poliția vă va trimite într-un centru specializat pentru victimele abuzurilor asupra copiilor.

De asemenea, veți fi protejat împotriva divulgării identității în mass-media, adică nu se vor publica sau difuza imagini, desene și alte materiale care pot dezvălui identitatea dumneavoastră.

Ce informații pot obține de la poliție sau de la organizațiile de sprijinire a victimelor pe parcursul cercetării infracțiunii?

Poliția vă va oferi informații privind:

- tipul de servicii sau organizații la care puteți apela pentru a obține sprijin;
- procedurile care vor urma după ce ați sesizat săvârșirea infracțiunii;
- condițiile pentru obținerea de despăgubiri.

Aceste informații vă pot fi furnizate prin fișe informative și broșuri sau oral. Broșurile sunt disponibile în cele trei limbi oficiale ([neerlandeză](#), [franceză](#) și [germană](#)). În practică, informațiile oferite oral pot fi furnizate și în alte limbi (de exemplu, engleză).

Este important să știți că veți fi informat de anumite evoluții ale dosarului dumneavoastră numai dacă v-ați constituit ca parte vătămată sau ca [parte civilă în cadrul procesului penal \(1\)](#) Acestea sunt următoarele:

- decizia procurorului de închidere a cazului și motivele care au stat la baza acestei decizii;
- decizia procurorului de a înainta cazul unui judecător de instrucție pentru inițierea unei instrucții judiciare;
- o decizie a procurorului să propună ajungerea la un acord amiabil sau de mediere cu autorul infracțiunii;
- data la care cazul dumneavoastră va fi judecat în instanță.
- Ca parte vătămată sau ca parte civilă veți avea, în plus, dreptul de a solicita acces la dosar și de a obține o copie a acestuia. Această cerere trebuie să fie adresată procurorului sau judecătorului de instrucție în cursul anchetei.

Aveți dreptul să faceți copii după dosar, însă trebuie să plătiți pentru acest lucru (un tarif de aproximativ 0,25 - 0,50 EUR / copie). În situația în care cazul dumneavoastră este judecat de curtea cu jurați (*hof van assisen/cour*

d'assises), copiile sunt gratuite.

Pot primi asistență juridică?

Pentru orientări inițiale, puteți solicita asistență juridică preliminară (*juridische eerstelijnsbijstand/aide juridique de première ligne*), în care avocații oferă consultanță juridică gratuită în anumite momente în anumite zile. Dacă este necesar, avocații respectivi pot să vă îndrume către un serviciu sau o organizație specializată. Consultările sunt organizate la sediul instanțelor judecătorești, la judecătoriile de pace (*vrederegerecht/Justice de paix*), la centrele juridice și la unele administrații municipale etc. Puteți găsi un centru juridic (*justitiehuis/Maison de justice*) în fiecare circumscripție judiciară (informațiile de contact ale acestora sunt disponibile în **franceză** și **neerlandeză**) sau puteți contacta unul din serviciile de sprijinire a victimelor.

Pentru detalii cu privire la consiliere, asistență și reprezentare juridică, aveți nevoie de un avocat. În funcție de veniturile dumneavoastră, puteți beneficia parțial sau în întregime de asistență gratuită, prin intermediul sistemului de asistență juridică suplimentară (*juridische tweedelijnsbijstand/aide juridique de deuxième ligne*). Anumite categorii de persoane aflate în situații specifice, cum ar fi minorii sau persoanele cu dizabilități mentale, au întotdeauna dreptul la reprezentare juridică gratuită.

Pentru asistență juridică suplimentară trebuie să mergeți la sediul unui Birou de asistență juridică (*bureau voor juridische bijstand/bureau d'aide juridique*) (detalii în limbile **franceză** și **neerlandeză**), aflat în fiecare instanță. Va trebui să prezentați documente prin care să justificați faptul că vă încadrați într-una dintre categoriile speciale sau că aveți un nivel scăzut de venit net. Biroul va decide în termen de două săptămâni cu privire la aprobarea cererii dumneavoastră și vă va trimite detaliile de contact ale avocatului care v-a fost desemnat. Există, de asemenea, posibilitatea de a întreba un avocat ales de dumneavoastră dacă este dispus să vă reprezinte în conformitate cu condițiile asistenței judiciare suplimentare. În cazul în care avocatul este de acord cu acest lucru, acesta va contacta biroul în numele dumneavoastră pentru a-i solicita aprobarea cererii pe care ați depus-o.

În cazul în care mijloacele dumneavoastră financiare sunt modeste, în anumite condiții, puteți solicita să fiți scutit de o serie de costurile procedurale (de exemplu, de onorariile executorului judecătoresc și de tarifele care se percep în mod normal pentru copii din dosar) în cadrul asistenței judiciare (*rechtsbijstand/assistance judiciaire*). În acest sens trebuie să depuneți o cerere la Biroul de asistență juridică al instanței penale care soluționează cauza în care sunteți implicat. În cazul în care v-ați constituit deja parte civilă în procesul penal, puteți trimite această cerere, în scris sau verbal, la instanța penală însărcinată cu cauza respectivă.

De asemenea, sunteți invitați să vă verificați cu atenție contractele de asigurare pentru a vedea dacă aveți o asigurare de protecție juridică. Contactați-vă agentul de asigurare.

Cum pot obține protecție dacă sunt în pericol?

Poliția vă va asigura securitatea imediată prin luarea de măsuri generale în acest sens. În cazul în care vă simțiți în pericol din cauza declarației pe care ați dat-o sau pe care intenționați să o dați și sunteți pregătit să vă confirmați declarația în instanță, Comisia privind protecția martorilor (*Getuigenbeschermingscommissie/Commission de protection des témoins*) vă poate oferi protecție suplimentară. În cazul în care procurorul (într-o cercetare penală) sau judecătorul de instrucție (în cadrul unei anchete judiciare) consideră că aveți nevoie de aceste măsuri de protecție, acesta va trimite o cerere Comisiei privind protecția martorilor.

Dacă sunteți victima unui viol sau a unei agresiuni sexuale, vi se va proteja identitatea de eventualele apariții în mass-media. Orice publicare sau diseminare de fotografii, desene sau alte documente care ar putea dezvălui identitatea dumneavoastră constituie o infracțiune.

Dacă sunteți victima violenței domestice și vă este teamă să vă întoarceți la domiciliu, poliția vă poate oferi (dumneavoastră și copiilor dumneavoastră) un adăpost sigur.

De asemenea, puteți cere ofițerului de poliție să nu vă includă datele personale în procesul-verbal, deși trebuie să aibă în vedere faptul că poliția este obligată să furnizeze aceste detalii parchetului în cazul în care i se solicită acest lucru.

Judecătorul de instrucție vă poate garanta anonimatul total sau parțial numai dacă dumneavoastră sau o persoană

apropiată ați putea fi într-o poziție extrem de periculoasă ca urmare a depunerii unei declarații (poliția nu are competențe în acest sens). Judecătorul de instrucție de cele mai multe ori va decide din proprie inițiativă să vă garanteze anonimatul, dar puteți și dumneavoastră să faceți o cerere cu acest obiect. Dacă judecătorul de instrucție vă respinge cererea, nu puteți contesta decizia acestuia.

Anonimatul parțial înseamnă că identitatea nu vă va fi dezvăluită în procesul-verbal al audierii. Acest lucru este posibil și în cazul unei cercetări penale, și în cazul unei anchete judiciare.

Anonimatul integral înseamnă că identitatea dumneavoastră va fi menținută secretă pe tot parcursul procedurii penale, ceea ce este posibil numai în următoarele cazuri:

- se efectuează o anchetă judiciară, condusă de judecătorul de instrucție;
- anonimatul parțial nu este suficient pentru a vă proteja;
- considerați că, prin mărturia dumneavoastră, vă veți pune în pericol atât pe dumneavoastră, cât și pe rudele dumneavoastră și acest lucru vă poate face să vă răzgândiți în ceea ce privește depunerea mărturiei;
- infracțiunea este săvârșită de o organizație criminală sau este de natură gravă (de exemplu, răpire de minori, omor etc.).

Ce tipuri de servicii și de asistență pot primi pe parcursul cercetării infracțiunii?

Toți angajații poliției și autoritățile judiciare sunt obligate să vă ofere toate informațiile necesare și, după caz, să vă îndrume către serviciile specializate. Există diverse servicii specializate care oferă asistență victimelor. Pe parcursul procedurilor penale și după încheierea acestora puteți solicita următoarele servicii:

- Poliția asigură primirea plângerilor, asistență practică, informații, pregătirea proceselor-verbale și vă îndrumă către serviciile corespunzătoare. În cazul în care agentul de poliție responsabil nu poate să vă ofere sprijinul cel mai adecvat (de exemplu, în situații de urgență sau în situații foarte grave), serviciile specializate pentru victime din cadrul poliției (*politieonele slachtofferbejegening/assistance policière aux victimes*) pot interveni pentru a vă oferi sprijinul necesar.
- Birourile de primire (*slachtofferonthaal/accueil des victimes*) din cadrul centrelor juridice vă pot oferi informații specializate cu privire la cazul dumneavoastră. Există un centru juridic în fiecare circumscripție judiciară (informațiile de contact ale acestora sunt disponibile în [franceză](#) și [neerlandeză](#)). Aceste birouri vă pot furniza sprijinul și asistența necesare pe parcursul întregii proceduri judiciare. În cazul în care este necesar, și în funcție de problemă, personalul birourilor de primire vă vor îndruma către mai multe servicii specializate. Personalul de la Birourile de primire a victimelor vă poate oferi sprijin în momente dificile din punct de vedere emoțional pe parcursul procedurii, vă poate ajuta să vă accesați dosarul, vă poate acorda asistență în cursul ședințelor de judecată, pentru a depune documente justificative sau în timpul reconstituirii faptelor. Acestea pot, de asemenea, să vă ajute să dați o declarație în calitate de victimă privind aplicarea pedepsei.
- Serviciile de sprijinire a victimelor (*diensten slachtofferhulp/services d'assistance aux victimes*) oferă asistență suplimentară pentru a face față consecințelor infracțiunii: sprijin emoțional și psihic, informații (privind drepturile dumneavoastră, recuperarea prejudiciilor, informații procedurale și disponibilitatea asistenței juridice) împreună cu asistența în contactarea unor diferite instituții (cum ar fi societățile de asigurare, poliția, autoritățile judiciare, avocați, spitale etc.). De obicei, sunteți direcționat către aceste [servicii](#) de către poliție sau de către asistenții judiciari, dar puteți contacta aceste servicii și dumneavoastră.

Accesul la toate aceste servicii este gratuit și complet opțional.

În cazul în care sunteți o victimă a traficului de persoane, există o serie de organisme private specializate care vă pot furniza sprijin. Coordonarea și cooperarea dintre aceste servicii este în sarcina [Centrului pentru egalitatea de șanse și prevenirea rasismului \(Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding/Centre pour l'Égalité des chances et la lutte contre le racisme\)](#). Veți fi, de asemenea, eligibil pentru o serie de măsuri speciale privind permisele de ședere și de muncă în cazul în care vi se acordă protecție ca [victimă a traficului de persoane \(2\)](#).

Puteți primi asistență medicală, dar este posibil să vi se ceară să plătiți aceste servicii, cu excepția cazului în care dispuneți de asigurări de sănătate (deși puteți include aceste costuri în cererea dumneavoastră de rambursare

medicală). Cetățenii din cele 27 de state membre ale UE, precum și cei din Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția pot beneficia de [cardul european de asigurări sociale de sănătate](#).

Există posibilități de conciliere/soluționare a litigiului sau de a începe o procedură de mediere între mine și autorul infracțiunii?

Este posibil să recurgeți la mediere în toate etapele procedurii penale: în etapa cercetărilor efectuate de poliție (mediere facilitată de poliție), la nivelul organelor administrative (privind sancțiunile administrative), în etapa anchetei realizate de parchet, înainte de luarea unei decizii de către procuror (medierea în cazurile penale) și după ce parchetul a decis începerea urmăririi penale (mediere reparatorie). Medierea reparatorie este, de asemenea, posibilă în timpul și după aplicarea pedepsei.

Medierea este disponibilă pentru toate tipurile de infracțiuni. Procurorul, judecătorul de instrucție și completul de judecată trebuie să vă informeze în legătură cu disponibilitatea medierii. De asemenea, puteți solicita și dumneavoastră să recurgeți la mediere.

Medierea în etapa cercetărilor efectuate de poliție (*politiebele schadebemiddeling/médiation policière*) este disponibilă în cazul infracțiunilor minore (de exemplu, graffiti, furturi minore, acte de vandalism) în vederea reparării daunelor materiale. Acest tip de mediere este disponibilă în cadrul secțiilor de poliție din Leuven, Mechelen și Bruxelles. Medierea are loc înainte de transmiterea procesului-verbal la parchet. Procurorul este informat cu privire la rezultatele medierii și, dacă prejudiciul a fost reparat, cazul este, de regulă, închis.

Se poate recurge la mediere privind [sancțiunile administrative \(3\)](#) înainte de impunerea acestora. Aceasta este obligatorie atunci când autorul infracțiunii are o vârstă mai mică de 16 ani. Medierea are drept obiectiv principal repararea daunelor provocate și se realizează de către funcționarii din autoritățile locale.

Medierea în cauzele penale (*bemiddeling in strafzaken/médiation pénale*) poate fi propusă de către procuror în cazul în care infracțiunea săvârșită este pasibilă de o pedeapsă de până la doi ani de închisoare. Aceasta se desfășoară înainte de luarea deciziei de punere sub urmărire penală și este realizată de personalul din centrele juridice. Ca victimă a unei infracțiuni, principalul dumneavoastră interes va fi ca, în urma medierii, să vi se repareze prejudiciul suferit. Procurorul poate propune una sau mai multe măsuri suplimentare în ceea ce privește autorul infracțiunii (tratament psihologic sau terapie, cursuri de formare sau prestarea de servicii). În cazul în care se ajunge la un acord între autorul infracțiunii și victimă privind repararea prejudiciului și în cazul în care făptuitorul s-a conformat măsurilor suplimentare impuse, urmărire penală va înceta (ceea ce înseamnă că procurorul nu va mai fi în măsură să trimită cazul în instanță). În cazul în care făptuitorul nu respectă condițiile, cazul poate fi trimis în instanță. Acest tip de mediere necesită cooperarea făptuitorului; în cazul în care acesta nu este de acord să coopereze, cazul va fi returnat parchetului, care va adopta o nouă decizie de începere sau de neîncepere a urmăririi penale.

Medierea reparatorie (*herstelbemiddeling/médiation réparatrice*) se desfășoară separat de procedura penală și nu o înlocuiește. Autoritățile judiciare rămân, prin urmare, responsabile de orice decizie care implică urmărirea penală, condamnarea și aplicarea pedepsei. Totuși, acest lucru nu vă împiedică să inițiați medierea în orice moment: în timpul procedurii, respectiv înainte ca de trimiterea cazului în instanță, în faza de judecată sau după ce instanța a pronunțat pedeapsa. Orice persoană care este afectată în mod direct de un caz penal poate solicita recurgerea la mediere. Acest lucru înseamnă că nu numai victima sau făptuitorul pot cere recurgerea la mediere, ci și, de exemplu, un partener, un membru al familiei sau o rudă. Medierea reparatorie este efectuată de două organizații neguvernamentale, [Suggnomè](#) pentru regiunea flamandă și [Médiant](#) pentru regiunea valonă. Acestea au secții locale în fiecare circumscripție judiciară. Acordul încheiat în urma medierii reparatorii este confidențial și este transmis instanței doar cu consimțământul ambelor părți. Hotărârea instanței trebuie să precizeze faptul că s-a recurs la mediere reparatorie, dar nu trebuie să țină seama de acordul la care s-a ajuns.

Medierea este disponibilă în cazurile în care sunt implicați minori, iar medierea reparatorie este disponibilă atât în etapa cercetărilor efectuate de parchet, cât și în faza de judecată (instanțele pentru minori). O mediere de grup (*herstelgericht groepsoverleg (hergo)/concertation restauratrice en groupe*) se poate dispune numai de către instanțele pentru minori. Judecătorul ar trebui să acorde prioritate măsurilor de mediere (și nu condamnării unui infractor minor) și să informeze părțile implicate în conflict cu privire la această posibilitate. În cazul în care medierea reparatorie are ca rezultat încheierea unui acord între victimă și infractor, judecătorul trebuie să aprobe acest acord. Judecătorul nu are dreptul să modifice conținutul acordului, dar îl poate respinge dacă acesta prezintă

un pericol pentru siguranța publică. Medierea și medierea de grup sunt organizate de organizații neguvernamentale locale care își desfășoară activitatea în sectorul asistenței pentru minori.

Cum va continua cazul după finalizarea cercetării?

Deciziile luate la încheierea anchetei diferă în funcție de faptul dacă aceasta este o anchetă judiciară sau o cercetare penală.

În cercetarea penală, procurorul poate decide:

- să închidă cazul;
- să propună autorului infracțiunii un acord amiabil (*minnelijke schikking/résolution à l'aimable*)- în cazul în care făptuitorul acceptă propunerea și repară prejudiciul cauzat, cazul va fi închis;
- să propună medierea în cauzele penale (*bemiddeling in strafzaken/mémediation dans les affaires pénales*);
- să trimită cazul în instanță.

Ca parte prejudiciată sau parte civilă în procesul penal, veți fi informat în legătură cu decizia parchetului.

În cazul în care are loc o anchetă judiciară, judecătorul de instrucție trebuie să transmită dosarul secției prejudiciare (raadkamer/Chambre du conseil). La secția prejudiciară ședințele de judecată se desfășoară cu ușile închise, fără prezența publicului sau a presei. Acest lucru înseamnă că dumneavoastră și avocatul dumneavoastră puteți fi prezenți, însă rudele și prietenii nu pot participa. Secția prejudiciară poate decide:

- să claseze dosarul, în cazul în care consideră că nu există suficiente elemente de probă împotriva învinutului sau că nu s-a comis o infracțiune;
- să trimită cauza în instanță pentru a fi judecată, în cazul în care consideră că există suficiente probe pentru inculpare;
- să trimită făptuitorul într-o instituție specializată în tratarea bolilor mintale dacă acesta este grav bolnav mintal sau suferă de deficiențe mentale astfel încât acesta se află în imposibilitatea de a-și controla acte; în acest caz, învinutul poate solicita o ședință de judecată publică;
- să suspende judecata: secția prejudiciară poate decide să suspende judecata numai în cazul în care autorul infracțiunii nu a mai fost condamnat la mai mult de șase luni de închisoare; aceasta va stabili o perioadă de probă de cel mult cinci ani, timp în care autorul infracțiunii trebuie să îndeplinească o serie de condiții; în caz de recidivă sau dacă nu se respectă condițiile în perioada de probă, instanța poate decide să redeschidă cazul.

În cazul în care secția prejudiciară decide să trimită persoana învinuită într-o instituție de boli mintale sau să suspende judecata, decizia sa este considerată echivalentă cu o hotărâre a unei instanțe penale și aceasta se va pronunța și cu privire la acțiunea civilă în despăgubire.

Dacă sunteți parte vătămată sau [parte civilă în procesul penal \(1\)](#), vă va fi comunicată data audierii. În ipoteza în care cazul dumneavoastră este trimis în instanța penală, vă va fi comunicată data audierii.

Pot ridica obiecții dacă cazul meu este închis înainte de a ajunge în instanță?

Nu puteți ridica obiecții împotriva deciziei parchetului de a închide cazul. În funcție de faptele și circumstanțele cazului, precum și de motivele care au dus la închiderea acestuia, puteți totuși cere despăgubiri în fața instanței penale (pe lângă acțiunea civilă pe care o puteți iniția):

- În cazul în care fapta este una minoră (*contravention/overtreding*) sau de o gravitate medie (*délit/wanbedrijf*), este posibil să chemați în judecată autorului infracțiunii în mod direct. În acest sens, trebuie să cereți unui executor judecătoresc să trimită o citație autorului infracțiunii.
- De asemenea, puteți înainta o plângere penală judecătorului de instrucție și să formulați pretenții ca [parte civilă în procesul penal \(1\)](#); judecătorul este obligat astfel să lanseze o anchetă judiciară. Pentru a face acest lucru, trebuie să declarați în mod expres judecătorului de instrucție că faceți o cerere ca parte civilă în procesul penal. Acest lucru se poate face verbal sau în scris. Judecătorul de instrucție întocmește un proces-verbal prin care confirmă că v-ați constituit parte civilă. Trebuie să aveți în vedere că, în acest caz, judecătorul de instrucție vă poate cere să depuneți o garanție pentru a acoperi costul procedurilor. Valoarea

acestei garanții se stabilește de către judecător. De asemenea, trebuie să știți că secția prejudiciară a instanței poate decide, la încheierea anchetei, să nu trimită cazul în judecată dacă, de exemplu, nu există suficiente dovezi împotriva învinutului. La proces trebuie să vă confirmați statutul de parte civilă.

Nu puteți chema în judecată infractorul în mod direct și nici nu puteți depune o plângere ca parte civilă în procesul penal dacă făptuitorul este minor.

Ca parte civilă în procesul penal (1) [#note01](#), puteți ataca toate deciziile luate de secția prejudiciară, inclusiv decizia de a nu începe urmărirea penală împotriva învinutului, la secția de punere în acuzare a curții de apel (*Kamer van inbeschuldigingstelling/Chambre des mises en accusation*). Nu puteți ataca decizia camerei de punere în acuzare și nici nu puteți ulterior chema în judecată autorul infracțiunii.

În cazul în care secția prejudiciară pronunță o hotărâre privind daunele (în cazul în care autorul infracțiunii este trimis într-o instituție de boli mintale sau în cazul în care judecata este suspendată) puteți ataca hotărârea privind daunele-interese acordate, dar nu și sentința penală. Trebuie să introduceți calea de atac în termen de cincisprezece zile (sau trei zile, dacă învinutul este arestat preventiv) la grefa instanței. Camera de punere sub acuzare a curții de apel va soluționa calea de atac introdusă privind acțiunea în despăgubiri.

În cazul în care, indiferent de motiv, nu ați participat la procedura penală, puteți introduce o acțiune civilă. Această posibilitate este valabilă și dacă parchetul decide să nu pună în mișcare acțiunea penală. Puteți introduce acțiunea civilă la instanța civilă, de pildă prin chemarea în judecată a persoanei care a cauzat prejudiciul, cu excepția cazului în care toate părțile sunt dispuse să se înfățișeze în instanță în mod voluntar. În cazul în care există un contract de asigurare (de exemplu în cazul unui accident rutier) puteți să introduceți în proces și societatea de asigurări. Procedura în fața instanțelor civile diferă fundamental de procedura penală. În cazul în care doriți să intentați o acțiune la o instanță civilă (*burgerlijke rechtbank/tribunal civil*) (de exemplu, dacă nu ați fost implicat în procesul penal sau în cazul în care cazul a fost închis), trebuie să puteți dovedi comiterea unei fapte ilicite. În cazul în care procesul penal este în curs de desfășurare, instanța civilă trebuie să își suspende procedura în așteptarea pronunțării hotărârii penale. Instanța civilă este obligată să respecte concluziile la care a ajuns instanța penală. Introducerea unei acțiuni în fața instanțelor civile presupune, de asemenea, suportarea unor costuri.

Sunt cetățean străin. Cum îmi sunt protejate drepturile și interesele?

Ca străin, aveți toate drepturile explicate mai sus. Veți avea, de asemenea, unele drepturi suplimentare pentru a facilita participarea dumneavoastră în cadrul procedurilor penale.

Aveți dreptul să solicitați serviciile unui interpret în mod gratuit, dacă nu vorbiți limba oficială. De asemenea, vă puteți redacta declarația (sau solicita agentul de poliție să scrie declarația) în limba dumneavoastră maternă. Dacă nu vă aflați în țară, procurorul sau judecătorul de instrucție vă pot audia prin videoconferință sau teleconferință.

Dacă sunteți un solicitant de azil aveți în mod automat dreptul de a solicita numirea unui avocat cu titlu gratuit în temeiul asistenței judiciare suplimentare.

Informații suplimentare:

- Constituția – în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Codul judiciar – în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Codul de procedură penală – în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Legii privind forțele de poliție din 5 august 1992 – în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Legea privind forțele de poliție din 1 august 1985 – în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Legea privind suspendarea judecătii, amânarea aplicării pedepselor și liberarea condiționată din 29 iunie 1964 în limba [neerlandeză](#)
- Circulara GPI 58 din 4 mai 2007 privind tratamentul victimelor în cadrul forțelor de poliție integrată, structurat pe două niveluri - în limba neerlandeză
- Circulara Colegiului Procurorilor Generali COL 5/2009 privind utilizarea certificatelor uniforme de plângere, orientări privind predarea acestor certificate de către poliție și modificarea COL 8/2005, în vigoare de la 20 decembrie 2012
- Circulara din 26 septembrie 2008 privind introducerea cooperării multidisciplinare cu privire la victimele

traficului de persoane și/sau victimele unor forme grave de trafic uman - în [neerlandeză](#)

- Circulara Col. 16/2012 din 12 noiembrie 2012 - circulară comună din partea Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne și Colegiului procurorilor generali privind condițiile oferite victimelor în parchete și instanțe
- Circulara Col. 17/2012 din 12 noiembrie 2012 - circulară comună din partea Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne și Colegiului procurorilor generali în ceea ce privește manipularea respectuoasă a persoanelor decedate, anunțarea decesului, curățarea respectuoasă a locului săvârșirii infracțiunii în cazurile în care sunt implicate autoritățile judiciare.
- Circulara Col. 18/2012 din 20 decembrie 2012 - circulară comună din partea Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne și Colegiului procurorilor generali privind interdicția temporară de întoarcere la domiciliu în cazurile de violență domestică
- Decretul regal din 18 decembrie 2003 privind condițiile pentru a beneficia total sau parțial de asistență juridică preliminară și suplimentară - în [neerlandeză](#)
- Decretul regal din 16 mai 2004 privind combaterea traficului de persoane și a traficului de migranți- în [neerlandeză](#)
- Decretul regal din 13 iunie 1999 privind organizarea Departamentului privind centrele juridice din Ministerul Justiției - în [neerlandeză](#) și [franceză](#)
- Decretul regal din 28 decembrie 1950 de stabilire a normelor generale privind cheltuielile de judecată în cauzele penale
- Protocolul privind Acordul din 7 aprilie 1998, dintre stat și Comunitatea de limbă neerlandeză privind asistența acordată victimelor - în [neerlandeză](#)
- Protocolul privind Acordul din 5 iunie 2009 între stat, Comunitatea de limbă neerlandeză, Comunitatea de limbă franceză, Comitetul Comunității valone și Comitetul mixt comunitar pentru asistență acordată victimelor - în limba neerlandeză și franceză
- Protocolul privind Acordul din 5 iunie 2009 între stat și Comunitatea de limbă franceză și Regiunea Valonă privind asistență acordată victimelor - în limba neerlandeză și franceză
- Protocolul privind Acordul din 5 iunie 2009 între stat și Comunitatea de limbă germană privind asistența acordată victimelor - în limba neerlandeză, franceză și germană

1. Parte civilă în procesul penal

Puteți introduce o acțiune civilă în fața instanței penale în orice moment în timpul procedurilor penale chiar și în cazul în care nu ați depus o plângere la poliție. În plus față de drepturile obișnuite a victimei, statutul dumneavoastră de parte civilă în procesul penal vă conferă, de asemenea, dreptul:

să solicitați daune; să fiți audiat în instanță; să vi se ramburseze costurile suportate la sfârșitul unei proceduri și să solicitați un interpret în cursul procedurilor judiciare; În cazul în care o acțiune civilă este considerată admisibilă și întemeiată, beneficiați, de asemenea, de o serie de drepturi în cadrul procedurilor penale, fără a fi nevoie să depuneți o cerere de recunoaștere a statutului de victimă. Vă puteți înregistra ca parte civilă în procesul penal prin intermediul unei declarații exprese în cazul în care acțiunea penală a fost deja pusă în mișcare de către parchet. Puteți face acest lucru în orice moment în timpul cercetărilor și al procesului efectiv, însă nu și în etapa căilor de atac. În cazul unei contravenții (contravention/overtreding) sau a unei infracțiuni nu foarte grave (délit/wanbedrijf), puteți depune o acțiune civilă în fața judecătorului de instrucție, care este astfel obligat să lanseze o anchetă penală. Vă rugăm să aveți în vedere faptul că, la sfârșitul cercetărilor, secția prejudiciară poate să decidă că nu există probe suficiente pentru ca presupusul autor al infracțiunii să fie trimis în judecată. În cazul în care doriți să obțineți despăgubiri, va trebui să dovediti că ați suferit un prejudiciu. Instanța va evalua admisibilitatea acțiunii în despăgubiri și o va admite sau respinge. Ca parte civilă în procesul penal, aveți dreptul de a sesiza secția de punere în acuzare a curții de apel dacă ancheta penală este încă în curs la un an de la declanșare. Această opțiune vă oferă un control indirect asupra anchetei cu privire la progresele înregistrate.

2. Protecția de care beneficiază victimele traficului de persoane De la începutul anilor 1990, Belgia a oferit victimelor traficului de persoane un sistem prin care acestea beneficiau de statutul de rezident. Următoarele categorii de victime beneficiază de statutul de „victimă a traficului de persoane”: victimele traficului de persoane (de exemplu, traficul de persoane în scopul unor diverse forme de exploatare sexuală, exploatarea cerșitului, exploatarea economică, prelevarea de organe, acte infracționale); victime ale traficului de persoane (de exemplu, facilitarea imigrației ilegale în vederea obținerii unui profit) atunci când există circumstanțe agravante. victimele care sunt supuse violenței sau a căror viață se află în pericol au dreptul la acest statut. Recunoașterea statutului de victimă a traficului de persoane vă conferă dreptul de a beneficia de măsuri speciale în ceea ce privește permisul de ședere și permisul de muncă, dacă: întrerupeți legătura cu persoanelor suspectate de săvârșirea infracțiunii; acceptați asistența obligatorie oferită de un centru acreditat specializat în primirea și acordarea de asistență victimelor traficului de persoane; cooperați cu autoritățile judiciare prin depunerea unei declarații sau depunerea unei plângeri.

3. Sancțiuni

administrative Sancțiunile administrative sunt impuse de către autoritățile locale și nu au caracter penal. Autoritățile locale au competența de a sancționa anumite infracțiuni minore și alte încălcări prin intermediul unor sancțiuni administrative (amenzi, închiderea unor clădiri sau incinte sau suspendarea autorizațiilor sau licențelor). Municipalitatea poate impune sancțiuni pentru încălcarea reglementărilor proprii, în cazul anumitor forme de vandalism etc. Urmărirea penală nu depinde în mod direct de procuror.

■ Ultima actualizare: 03/07/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.